

Llengua Catalana: Anàlisi, Codificació, Comunicació i Aprenentatge

2013/2014

Codi: 42498

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313382 Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes	OT	0	1

Professor de contacte

Nom: Eulàlia Bonet Alsina

Correu electrònic: Eulalia.Bonet@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Els que es demanen per fer el màster.

Objectius

En aquest mòdul s'analitzen els fonaments lingüístics i els criteris que regeixen l'establiment de la norma oral i escrita. S'estudia el contrast entre la descripció gramatical concebuda com a sistema de competència i producció lingüístiques i la gramàtica codificadora, i, també, la funció i l'impacte socials de la codificació. El mòdul també inclou una secció dedicada a l'anàlisi de les principals estratègies retòriques del discurs oral dels docents, i a la incidència que aquestes estratègies tenen en els processos d'ensenyament i aprenentatge.

Competències

Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes

- Aplicar els mètodes d'investigació propis dels àmbits lingüístic i literari.
- Buscar informació en la literatura jurídica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca.
- Construir un discurs argumentat de valoració crítica d'una anàlisi lingüística o literària.
- Contextualitzar textos per analitzar-los i produir-los.
- Demostrar una actitud de respecte cap a les opinions, els valors, els comportaments i les pràctiques d'altres investigadors i professionals.
- Elaborar i aplicar mètodes d'anàlisi i comprensió dels fenòmens lingüístics i literaris d'acord amb les perspectives sincròniques i diacròniques.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom i autodirigit.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la diferència entre gramàtica descriptiva i gramàtica normativa.
2. Aplicar la diferència entre gramàtica descriptiva i gramàtica pedagògica.
3. Avaluar la realitat sociolingüística en la qual se situa la llengua catalana.
4. Buscar informació en la literatura jurídica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca.
5. Construir un discurs elaborat de valoració crítica dels diferents aspectes de la codificació.
6. Conèixer les noves teories lingüístiques i les seves metodologies.
7. Demostrar una actitud de respecte cap a les opinions, els valors, els comportaments i les pràctiques d'altres investigadors i professionals.
8. Elaborar estudis sobre aspectes que requereixen renovar, modificar, eliminar o instaurar una codificació.
9. Planificar i, si escau, elaborar estudis sobre sistemes de codificació apropiats per a diversos àmbits i aspectes de la llengua.
10. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
11. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
12. Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
13. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
14. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

Bloc 1. Principis d'anàlisi sintàctica (prof. Jordi Fortuny, UB)

1.1 L'estructura argumental

1.1.1 Papers temàtics

1.1.2 El principi de projecció

1.1.3 M-comandament i m-comandament mínim

1.1.4 El criteri temàtic

1.1.5 La hipòtesi d'assignació temàtica universal

1.1.6. El català com una llengua de marc verbal

1.2 Tipus de moviment i categories buides

1.2.1 Moviment de verb

1.2.2 Moviment de SD

1.2.3 Moviment de mot-qu

1.3 La teoria del cas i les funcions gramaticals

1.3.1 El filtre de cas

1.3.2 Contextos d'assignació de cas

1.3.3 L'estatus de les funcions gramaticals

1.3.4 Moviment i cas: les passives; els predicats inacusatius; els predicats d'elevació; la hipòtesi del subjecte intern

1.4 La teoria del lligam

1.4.1 Anàfores i pronoms: el principi A i B

1.4.2 El teorema del PRO

1.4.3 Expressions referencials i el principi C

1.4.4 El català com a llengua de subjecte nul

Bloc 2. Fonologia. Descripció, anàlisi, variació i prescripció (prof. Clàudia Pons, UB)

1. Descripció i anàlisi de fenòmens fonològics

1.1. El vocalisme del català

1.2. La reducció vocàlica. Casos generals i casos particulars

1.3. Altres fenòmens vocàlics

1.4. Eines per a l'anàlisi fonològica: teoria de l'optimitat

1. Variació fonològica i prescripció

2.1. El vocalisme del català i la variació

2.2. El vocalisme del català i l'estàndard oral

Bloc 3. De la descripció sintàctica a la prescripció (prof. Gemma Rigau, UAB)

1. La pronominalització dels complements del nom: estratègies i restriccions

1.1. El pronom en

1.2. Els pronoms genitius o possessius

1.3. Els pronoms de datiu

1.4. L'anàfora zero

2. Les oracions relatives

2.1. Classes d'oracions relatives

2.2. Les oracions relatives sintètiques i les analítiques

2.3. La duplicació aparent del relatiu

Bloc 4. El discurs oral dels docents: anàlisi, producció i aprenentatge (prof. Montserrat Vilà, UAB)

1. La competència en comunicació oral en contextos formals: components i rellevància

2. Anàlisi d'estratègies retòriques del discurs oral dels docents

3. Producció de gèneres discursius orals: l'explicació i l'argumentació en l'àmbit acadèmic

4. Reflexió sobre el discurs oral dels docents en els processos d'ensenyament i aprenentatge

Metodologia

Classes expositives i de resolució d'exercicis, debats, realització d'activitats pràctiques i estudi personal.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Assistència i debats a classe	50	2	1, 2, 4, 6, 7, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutorització i orientacions	70	2,8	4, 5, 7, 12, 13
Tipus: Autònomes			
lectura de textos, redacció de lliuraments i estudi	120	4,8	4, 6, 8, 10, 11, 13

Avaluació

Resolució d'exercicis (75%)

Presentacions orals (25%)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Resolució d'exercicis i presentacions orals	100%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Bloc 1. Principis d'anàlisi sintàctica

Roberts, Ian. 1997. Comparative syntax. Londres: Arnold.

Haegeman, Liliane. 1997. 'Elements of grammar'. Dins Liliane Haegeman (ed.), Elements of grammar. Dordrecht: Kluwers Academic Publishers.

Bloc 2. Fonologia. Descripció, anàlisi, variació i prescripció

Acadèmia valenciana de la llengua (2006): Gramàtica normativa valenciana. València: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. (Disponible en línia a: <http://www.avl.gva.es/PDF/GNV.pdf>.)

Institut d'estudis catalans (19993): Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, I. Fonètica. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. (Disponible en línia a: <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000062/00000072.pdf>.)

Kager, R. (1999): Optimality Theory. A textbook. Cambridge: Cambridge University Press.

Mascaró, J. (2002): «El sistema vocàlic. Reducció vocàlica». Dins: Solà, J., Lloret, Mª R., Mascaró, J. i M. Pérez Saldanya (ed.) (2002): Gramàtica del català contemporani, Barcelona: Empúries, 3 vols. pàg. 89-123.

McCarthy, John J. (2002): A Thematic Guide to Optimality Theory. Cambridge: Cambridge University Press.

Pons-Moll, C. (2007): La teoria de l'optimitat. Una introducció aplicada al català de les Illes Balears. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Bloc 3. De la descripció sintàctica a la prescripció

Badia i Margarit, A.M. (1994): Gramàtica de la llengua catalana, Barcelona: Enciclopèdia catalana.

Fabra, P. (1918): Gramàtica catalana. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. [Edició 7^a de 1933.]

Fabra, P. (1956): Gramàtica catalana. Barcelona: Teide.

Jané, A. (1998) «La representació pronominal del complement del nom», Llengua Nacional, 24, pàg. 17-25.

Jané, A. (2000): «Sobre el complement del nom», Llengua Nacional, 33, pàg. 19-25.

Jané, A. (2001): «Més sobre el complement del nom», Llengua Nacional, 34, pàg. 11-13.

Pérez Saldanya, M. i G. Rigau i Oliver (2010): «Entre dues gramàtiques: de la descripció a la prescripció». Dins: N. Nogué, E. Boix, S. Bonet i L. Payrató (eds.) Joan Solà. 10 textos d'homenatge. Empúries, Barcelona. pàg. 219-238.

Rigau, G. (1980): «Entorn de la naturalesa anafòrica dels pronoms personals en català», Els Marges, 16, p. 93-98.

Ruaix i Vinyet, J. (1994): Observacions crítiques i pràctiques sobre el català d'avui, 1. Moià: Ruaix.

Ruaix i Vinyet, J. (1998): Català complet, 2. Moià: Ruaix.

Solà, J. (1994): Sintaxi normativa: estat de la qüestió. Barcelona: Empúries.

Solà, J., Lloret, Mª R., Mascaró, J. i M. Pérez Saldanya (eds.) (2002): Gramàtica del català contemporani, Barcelona: Empúries, 3 vols.

Solà, J. (2011): «Construcció d'una sintaxi normativa. Criteris. Exemples». Dins: L'última lliçó, Barcelona: Empúries.

Wheeler, M. W., A. Yates, N. Dols (1999): Catalan. A comprehensive grammar. London, New York: Routledge.

Bloc 4. El discurs oral dels docents: anàlisi, producció i aprenentatge

Aavv (2012): Argumentació social i científica. Monogràfic Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura, 58

Castellà, J.M., comellas, S. Cros, A. Vilà, M. (2006): «"Yo te respeto, tú me respetas". Estrategias discursivas e imagen social en la relación comunicativa en el aula». Infancia y Aprendizaje, 29

Castellà, J.M., comellas, S. Cros, A. Vilà, M. (2007): Entendre('s) a classe. Estratègies comunicatives dels docents ben valorats. Barcelona: Graó.

Mortara garavelli, b. (1988): Manuale di retorica. Gruppo editoriale Fabbri, Bompiani, Sonzogno, Etas. (Traducció castellana: Manual de retórica. Madrid: cátedra, 1991).

Perelman, C. Olbrechts-tyteca, L. (1958): Traité de l'argumentation. La nouvelle rhétorique París: P.U.F.; Éditions de l'Université de Bruxelles, 1988. (Traducció castellana: Tratado de la argumentación. La nueva retórica. Madrid: gredos, 1989).

Vilà, M. (2005) (coord.): El discurso oral formal. Contenidos de aprendizaje y secuencias didácticas. Barcelona: Graó.